

1. ročník celostátního happeningu základních uměleckých škol ZUŠ Open 2016

- největší kulturní akce v historii ČR na podporu tvůrčího uměleckého vzdělávání dětí, rozehraje a roztančí v úterý 30. května na 280 měst a obcí. Pod heslem „dětí žijí uměním“ akci podpoří výrazné osobnosti napříč uměleckými obory, na pozvání patronky Magdaleny Kožené přijali roli garantů Alice Nellis, Maxim Velčovský a Otto a Jiří Bubeníčkovi. Akci, do které se zapojilo 355 ZUŠek, podporuje mnoho dalších umělců, kteří s láskou vzpomínají na své studijní začátky.

Žánrově pestrý program pro širokou veřejnost připravilo 355 základních uměleckých škol – společné koncerty škol pod širým nebem, vystoupení dětí s profesionálními umělci či ve spolupráci se zavedenými festivaly i zkušenými filharmoniky, dílny, street art projekty či performance. Vstup na tisícovku akcí je zdarma a nabízí lidem mimořádnou příležitost zažít umění s dětmi v ulicích často na atraktivních místech, jako jsou zámky, kostely, parky i náměstí, nádraží či zoologická zahrada.

Patronka projektu mezzosopranistka Magdalena Kožená osobně navštíví několik akcí na své rodné Jižní Moravě, Vysočině a ve Zlínském kraji. Vrcholem dne v Brně bude její společné zpívání s dětmi na Moravském náměstí, kde brněnské základní umělecké školy připravují mimořádně atraktivní program. Garantí projektu Alice Nellis, Maxim Velčovský a bratři Bubeníčkové se rozjedou po republice, aby se následně sešli na vyvrcholení dne v Praze na Náměstí Republiky, na náměstí Jiřího z Poděbrad a v kostele Nejsvětějšího srdce Páně. Akce si získává čím dál větší pozornost dalších podporovatelů z řad umělců, kteří s láskou vzpomínají na své začátky v základních uměleckých školách.

„Věřím, že si letošní happening ZUŠ Open užijí nejen účinkující, ale i diváci, a tak se podaří přiblížit ‘zušky’ co nejširší veřejnosti. Doufám, že se nám podaří odstartovat novou kulturní tradici. Ráda bych poděkovala všem pedagogům, kteří bohatý program společně s dětmi připravují, a také popřála dětem, ať se jim daří plnit jejich umělecké sny,“ dodává k projektu jeho patronka a zakladatelka nadačního fondu Magdalena Kožená.

Detailní program ZUŠ Open 2017 v úterý 30. května a mapa jednotlivých míst konání je k dispozici na www.zusopen.cz. Celostátní happening inicioval Nadační fond Magdaleny Kožené s cílem otevřít ve společnosti debatu o důležitosti a pozitivní roli, kterou hraje umělecké vzdělávání v rozvoji dětské osobnosti. Akce se uskuteční ve spolupráci s Asociací základních uměleckých škol ČR.

PROGRAM ZUŠ OPEN V KOSTCE:

Program prvního ročníku celostátního happeningu ZUŠ Open je díky obrovskému zájmu o akci ze strany škol mimořádný. Ve vybraných městech vznikají velké společné akce, například na náměstí v Českých Budějovicích, v Sokolově, v Teplicích, Ústí nad Labem, České Lípě, Brně i Praze. Ve Zlíně se sejdou děti na společné muzicírování i vystupování díky dramaturgii zavedeného festivalu Zuška?Zuška! mj. ve spolupráci s Filharmonií Bohuslava Martinů. Za zmínku zde jistě patří večerní společné vystoupení jedenácti pražských základních uměleckých škol v kostele Nejsvětějšího Srdce Páně na Náměstí Jiřího z Poděbrad či koncerty ve spolupráci s festivalem MHF Pražské jaro. Nejvýznamnější akcí moravské metropole bude přehlídka souborů a sólistů brněnských základních uměleckých škol na Moravském náměstí za účasti zakladatelky a patronky nadačního fondu **Magdaleny Kožené**. Uměním malých umělců často ožije celé město – například Litomyšl, Český Krumlov, Kouřim, Plzeň, Jablonec nad Nisou, Jindřichův Hradec, Jičín, Cheb a stovky dalších.

Školy využijí pro své akce mnohdy atraktivní lokality. Například ZUŠ Open ve Dvoře Králové nad Labem se uskuteční v místní zoologické zahradě. V Plzni na hlavním nádraží budou moci lidé využít speciálně výtvarně pojatý průchod instalovaný žáky i lavičky v parku. V Dobřanech chystá místní ZUŠ mimo jiné živý houslový klíč ze všech návštěvníků s pokusem o zápis do Guinnessovy knihy rekordů. Na své si přijdou i malé děti, pro které školy chystají tvůrčí dílny přímo ve svých školních budovách či zahradách.

Kromě samotných oslav umění řada škol svoji přehlídce přidala ještě další význam s celospolečenským a *charitativním přesahem*. Koncerty základních uměleckých škol pomohou pacientům v nemocnicích ve Zlíně, Praze i Brně. Společné muzicírování s handicapovanými dětmi ze školy pro zrakově handicapovanou mládež Školy Jaroslava Ježka připravila pražská ZUŠ Jana Hanuše a řada dalších akcí je věnována charitativním projektům. Podrobný program je zveřejněn na www.zusopen.cz.

OSOBNOSTI NA ZUŠ OPEN

ZUŠ Open má kromě patronky mezzosopranistky **Magdaleny Kožené** a spolupatrona **Davidu Marečka**, generálního ředitele České filharmonie, také guaranty za jednotlivé obory. Za taneční obor to jsou **Jiří a Otto Bubeníčkoví**, designér **Maxim Velčovský** zastřešuje obor výtvarný a režisérka **Alice Nellis** obor literárně-dramatický.

Mnoho umělců podpoří akce přímo svým vystoupením. Slavnostní koncert předního klavírního virtuosa mladé generace **Ivo Kahánka** a absolventů školy připravila ZUŠ Česká Třebová. Hráč na zobcovou flétnu a dirigent **Jakub Kydlíček** podpoří děti v Kostelci nad Orlicí. V Praze na Náměstí Republiky vystoupí cellistka **Terezie Kovalová**, zástupkyně koncertního mistra České Filharmonie **Magdalena Mašlaňová** a řada dalších významných osobností se přidá i na dalších místech po celé ČR.

Symbolickou podporu akci také vyjádřili umělci jako **Jiří Pavlica**, **Zděněk Svěrák** a **Jaroslav Uhlíř**, **Radek Baborák**, **Beata Hlavenková**, **Vít Petrášek**, **Ondřej Havlík alias En.Dru**, **Jan Talich** a připojují se další. Většina z nich právě v základní umělecké škole začínala. Seznam osobností je postupně doplňován na facebooku projektu <https://www.facebook.com/zusopen/>.

ŘEKLI O ZUŠ OPEN

„Základní umělecké školy tvoří kořeny naší kulturnosti, naší lásky k umění. Ve světovém měřítku jsou zcela unikátním vzdělávacím systémem, který je třeba hýčkat, rozvíjet a podporovat,“ říká světoznámá mezzosopranistka a patronka ZUŠ Open **Magdalena Kožená**.

„V LŠU, což byla někdejší podoba ZUŠ, jsem jako dítě trávila většinu svého volného času. Nikdo mě k tomu nenutil. Naopak si vzpomínám na maminčino zděšení, když jsem přišla s tím, že bych ráda chodila na nějaký další předmět. Umělecká škola byla místo, kde mě to – na rozdíl od školy normální – bavilo, kde byly děti, které bavily podobné věci, a kde jsem se cítila bezpečně. Bylo to místo, kde jsem mohla být sama sebou. A věřím, že takové místo potřebuje každé dítě,“ říká garantka ZUŠ Open za literárně dramatický obor režisérka **Alice Nellis**.

„Pro mě umění, konkrétně tanec, je něco jako vzduch. A tak jako vzduch, je tanec naprosto nezbytnou součástí života, rozvíjení duše, intelektu a lásky. Umělecké vzdělávání dětí a mládeže je proto velice důležité, a když je možnost, rád jako profík pohybu pomohu! Proto si velice vážím nabídky Magdaleny Kožené a s nadšením podpořím projekt ZUŠ Open, na kterém se bude i tančit,“ dodává k projektu jeho garant tanečník a choreograf **Jiří Bubeníček**.

„Za mých mladých let se ZUŠkám říkávalo Liduška; ta ve mně zanechala spousty vzpomínek. Bylo to období tvorby v dětském kolektivu, v němž se člověk zdravě konfrontoval a učil pozorovat a vnímat jednotlivé

přístupy každé dětské individuality. Z té doby jsem si do dospělosti přinesl spousty poznatků a zkušeností. Tím nejdůležitějším pro mne bylo hledání, objevování a hlavně experimentování. V dětství pro mne Liduška byla zásadním a určujícím místem, které mne nasměrovalo do dalšího života,“ říká svoji osobní zkušenost designér **Maxim Velčovský**.

„ZUŠ jednoznačně podporu potřebují. O založení Nadačního fondu Magdaleny Kožené jsem informován přímo od pramene a také vím, že řada dalších osobností se s touto myšlenkou ztotožňuje, včetně jejího manžela, významného světového dirigenta, Sira Simona Rattla. Vždyť naše ZUŠky mají propracovaný a mezinárodně uznávaný vzdělávací systém. Vedou, vychovávají a rozvíjejí děti k všestranným osobnostem a tím vlastně spoluvytvářejí naši budoucnost. Nejde jen o to vychovávat budoucí profesionály, ale celou kvalitní kulturní a vzdělanou příští generaci. A tomu by mělo odpovídat i společenské postavení ZUŠ,“ doplňuje houslista a skladatel **Jiří Pavlica**.

„Síla ZUŠek nespočívá v tom, že vychovává budoucí umělce. Skrze umění se rozvíjejí dětské duše, dospívají v kultivovanější osobnosti. V ZUŠ Hostivař vedu školní orchestr a studenty se snažím inspirovat k souhře - tedy vlastně týmové práci, což se jim snad bude hodit, ať už je život přivede na jakoukoliv profesní dráhu,“ dirigent **Pavel Trojan jr.**

„Navždy budu vděčná svým učitelům, že mě podporovali, nenechali odejít a užívali si se mnou tu radost z hraní a to je to, co je už pár let i můj největší cíl v ZUŠ Charlotty Masarykové, kde učím. Nenechejme padnout naše dědictví, budme hrdí na to, kolik dětí u nás hraje na nástroj, zpívá, tancuje, hraje divadlo, nebo maluje, protože pravidelně poslouchám od dospělých, jak rádi vzpomínají na svá léta strávená v ZUŠ,“ violoncellistka **Terezie Kovalová**.

„Úspěch ZUŠ i jejich studentů vždy závisí na zápalu jejich vyučujících a proto přeji, aby pro ně ZUŠ mohly poskytovat dostatečné zázemí,“ violoncellista **Tomáš Janník**.

„Svou práci - komponování, hraní, aranžování prostě a jednoduše miluji. Kéž by se hudba dětem ve školách nezprotivila špatným a nekreativním přístupem, stresem, lpěním na hudbě hrané pouze z not. Ale radostným, laskavým a všem různým žánrům otevřeným přístupem, který pak v člověku zanechá lásku k hudbě, který se pak nebojí hrát a hrát si, ať už se tím živí čímkoliv. To přeju všem ZUŠkám a všem učitelům,“ jazzová pianistka a skladatelka **Beata Hlavenková**.

HISTORIE ZÁKLADNÍCH UMĚLECKÝCH ŠKOL

Umělecké vzdělávání má v českých zemích dlouholetou tradici. Působením vynikajících kantorů v 18. století a vznikem městských hudebních škol v 19. století byla v českých zemích založena tradice organizovaného hudebního vzdělávání. Počet hudebních škol se v době první republiky dále rozšiřoval a tehdy byl nad těmito školami stanoven i odborný dohled školní inspekce. Po druhé světové válce byl zaveden jednotný typ hudebních škol. V šedesátých letech 20. století se tyto školy transformovaly na lidové školy umění tzv. „lidušky“, ve kterých postupně vznikaly další současné obory: taneční, výtvarný a literárně-dramatický. Novelizace školského zákona po roce 1989 vrátila lidovým školám umění jejich původní statut školy a dala jim i dnešní název – základní umělecká škola. V současné době jsou základní umělecké školy součástí systému na sebe navazujícího uměleckého vzdělávání.

ZÁKLADNÍ UMĚLECKÉ ŠKOLY POHLEDEM ČÍSEL

V České republice funguje 489 základních uměleckých škol, což je o 11 více než v roce 2007, ve kterých studuje 247 tisíc žáků. Aktuálně nabízejí čtyři základní obory – hudební, taneční, výtvarný a literárně-dramatický. Zajímavý je podstatný nárůst celkového počtu poboček, to znamená míst, kde

probíhá výuka, tam školy disponují 965 pobočkami oproti 738 místům před deseti lety, což představuje nárůst o 31 %.

Za posledních 10 let vzrostl zájem o studium na ZUŠ o 12 %. Hledat a upevňovat vztah k umění, lásku k múzám a rozvíjet dovednosti a talent dětem pomáhá 11 362 stálých a 1053 externích pedagogů. Vzdávající zájem o studium na ZUŠ je vidět jak ve zdaleka nejrozšířenějším hudebním oboru, kde v individuálním či skupinovém studiu studuje o 17 % více žáků než před 10 lety (konkrétně 155 360), tak v oboru, jemuž vévodí krásné slovo a divadelní múza – literárně-dramatický obor zaznamenal v minulé dekádě největší poměrný nárůst zájmu (o 28% na 9750 současných žáků). Stabilní zájem je o taneční obor kde momentálně studuje 26766 převážně zájemkyň o tanec (95% převaha dívek). Zájem o výtvarné obory zaznamenal v dekádě 11% nárůst a studuje jej 49591 žáků. Každý rok opouští základní umělecké školy přes 15 tisíc absolventů, maximální počet (17 088) byl dosažen ve školním roce 2015/2016. Zdroj: MŠMT

Nadační fond Magdaleny Kožené

Mezzosopranistka Magdalena Kožená iniciovala podporu základních uměleckých škol jako světově jedinečného konceptu uměleckého vzdělávání založením nadačního fondu na začátku roku 2016. V loňském roce se za účasti pěvkyně uskutečnil první galakonzert, jehož výtěžek posloužil k přípravě celostátního happeningu základních uměleckých škol ZUŠ Open, který proběhne v úterý 30. května 2017. Členem správní rady fondu a spolupatronem akce je také generální ředitel České filharmonie David Mareček. Posláním fondu je cílená podpora budování pozice ZUŠ jako prestižního a unikátního systému moderního uměleckého vzdělávání. Více podrobností o aktivitách fondu na www.nfkozena.cz.

ZUŠ OPEN pořádá:

Nadační fond Magdaleny Kožené a základní umělecké školy v ČR

Patronka a zakladatelka nadačního fondu: Magdalena Kožená

Spolupatron: David Mareček

Garanti: Alice Nellis (literárně-dramatický obor), Maxim Velčovský (výtvarný obor), Jiří a Otto Bubeníčkovi (taneční obor)

Za finanční podpory: MKČR, MŠMT, Karel Janeček, Julius Priüger, OSA

Partner: JPH Software

Ve spolupráci: Svaz měst a obcí ČR, Asociace základních uměleckých škol ČR

Hlavní mediální partneři: Česká televize a Český rozhlas

Mediální partneři: Deník, Harmonie, Opera Plus, Classic Praha, Interview, Katolický týdeník, Radioservis,

S dětmi v Praze, S dětmi v Brně, Tanecniaktuality.cz, Rodina a škola, Kamsdětmi.com, Opus musicum

Záštitu projektu udělili: Mgr. Daniel Herman, ministr kultury ČR, Mgr. Kateřina Valachová, Ph.D., ministryně školství, mládeže a tělovýchovy, Doc. Jan Hančil, rektor Akademie Múzických umění v Praze, Prof. Ing. MgA. Ivo Medek, Ph.D., rektor Janáčkovy akademie Múzických umění v Brně, Mgr. František Lukl, MPA, předseda Svazu měst a obcí ČR

Za podpory: ADJUST ART, Dopravní podnik Praha, Filharmonie Brno, Filharmonie Zlín, Hudební festival L. van Beethovena, Janáčkovy konzervatoř Ostrava, Mezinárodní festival filmů pro děti a mládež, MHF Pražské jaro, MHF 13 měst Concentus Moraviae, Mozartovy děti, Severočeská filharmonie Teplice, Struny dětem v Minoru, ZUŠKA?ZUŠKA!

www.zusopen.cz

SEZNAM MĚST ZUŠ OPEN 2017 DLE KRAJŮ:

Karlovarský kraj

Aš, Bečov nad Teplou, Františkovy Lázně, Habartov, Horní Slavkov, Cheb, Chodov, Karlovy Vary, Kraslice, Kyšperk nad Ohří, Mariánské Lázně, Nejdeč, Nová Role, Ostrov, Sokolov, Teplá, Toužim, Žlutice

Olomoucký kraj

Jeseník, Konice, Litovel, Loštice, Mohelnice, Némčice nad Hanou, Olomouc, Plumlov, Potštát, Prostějov, Přerov, Šumperk, Uničov, Vidnava, Zábřeh

Vysočina

Bystrice nad Pernštejnem, Havlíčkův Brod, Humpolec, Chotěboř, Jihlava, Náměšť nad Oslavou, Nové Město na Moravě, Polná, Telč Třešť, Velká Bíteš, Valašské Meziříčí, Žďár nad Sázavou, Žirovnice, Třebíč

Liberecký kraj

Česká Lípa, Doksy, Jablonné v Podještědí, Jablonec nad Jizerou, Jablonec nad Nisou, Liberec, Lomnice nad Popelkou, Mimoň, Nové Město pod Smrkem, Nový Bor, Semily, Tanvald, Turnov, Žandov, Železný Brod

Královéhradecký kraj

Dvůr Králové nad Labem, Hořice, Hostinné, Hradec Králové, Hronov, Jaroměř, Jičín, Kostelec nad Orlicí, Náchod, Nové Město nad Metují, Nový Bydžov, Opočno, Police nad Metují, Rychnov nad Kněžnou, Trutnov, Třebechovice pod Orebem, Vrchlabí

Plzeňský kraj

Dobruška, Domažlice, Holýšov, Horažďovice, Horšovský Týn, Kašperské Hory, Klatovy, Nepomuk, Nýřany, Plasy, Plzeň, Přeštice, Rokycany, Staňkov, Tachov, Třemošná, Zbiroh

Pardubický kraj

Bystré, Česká Třebová, Dolní Újezd, Heřmanův Městec, Hlinsko, Holice, Choceň, Chrudim, Králíky, Lanškroun, Letohrad, Litomyšl, Luže, Pardubice, Polička, Přelouč, Ústí nad Orlicí, Vysoké Mýto, Žamberk

Ústecký kraj

Bílina, Česká Kamenice, Děčín, Duchcov, Chomutov, Jirkov, Kadaň, Klášterec nad Ohří, Litoměřice, Litvínov, Louny, Lovosice, Most, Postoloprty, Rumburk, Štětí, Teplice, Ústí nad Labem, Varnsdorf, Žatec, Roudnice nad Labem

Zlínský kraj

Bojkovice, Bystrice pod Hostýnem, Dolní Němčí, Holešov, Hulín, Karolinka, Kroměříž, Luhačovice, Napajedla, Otrokovice, Rožnov pod Radhoštěm, Slavičín, Strání, Uherské Hradiště, Uherský Brod, Uherský Ostroh, Valašské Klobouky, Valašské Meziříčí, Vsetín, Zašová, Zdounky, Zlín

Moravskoslezský kraj

Bílovec, Brušperk, Český Těšín, Frenštát pod Radhoštěm, Frýdek Místek, Háj ve Slezsku, Havířov, Hlučín, Hradec nad Moravicí, Karviná, Klimkovice, Kopřivnice, Krnov, Nový Jičín, Orlová, Ostrava, Petřvald, Příbor, Rychvald, Studénka, Třinec, Vítkov

Jihočeský kraj

Bechyně, Blatná, Borovany, České Budějovice, Český Krumlov, Dačice, Jindřichův Hradec, Kaplice, Milevsko, Písek, Prachatice, Sezimovo Ústí, Soběslav, Stachy, Strakonice, Tábor, Trhové Sviny, Třeboň, Velešín, Veselí nad Lužnicí, Vimperk, Vodňany, Volary, Zliv

Jihomoravský kraj

Blansko, Boskovice, Brno, Břeclav, Bučice, Dolní Bojanovice, Hrušovany nad Jevišovkou, Hustopeče, Ivančice, Jedovnice, Klobouky u Brna, Kouty, Kyjov, Letovice, Mikulov, Moravský Krumlov, Ořechov, Oslavany, Pohořelice, Pozořice, Rosice, Rousínov, Slavkov u Brna, Strážnice, Střelice, Tišnov, Velké Bílovice, Velké Pavlovice, Veselí nad Moravou, Vyškov, Znojmo, Židlochovice

Středočeský kraj

Benátky nad Jizerou, Benešov, Beroun, Čelákovice, Čerčany, Černošice, Český Brod, Dobruška, Dolní Břežany, Hořovice, Kladno, Kolín, Kouty, Kralupy nad Vltavou, Kutná Hora, Lysá nad Labem, Mělník, Mladá Boleslav, Mnichovo Hradiště, Mšeno, Nové Strašecí, Nymburk, Pečky, Poděbrady,

Příbram, Rakovník, Rožmitál pod Třemšínem, Řevnice, Sedlčany, Slaný, Stochov, Velké Popovice,
Velvary, Vlašim, Votice, Zruč nad Sázavou

Hlavní město Praha